

ชื่อเรื่อง LEAN Management กระบวนการให้บริการงานคัดกรอง ฉกฉุน และตรวจโรคเด็ก

หน่วยงาน คัดกรอง ฉกฉุน และตรวจโรคเด็ก

รายชื่อผู้จัดทำ

1. นางสาวเตือนใจ แก้วสารพัฒน์	2. นางวาสนา วุฒิพิมลรัตน์
3. นางประณีต พิมพ์ภูลาด	4. นางสาวสุนรัตน์ สุวราช
5. นางสาวสุทวิ กมลสินธุ์	6. นางเบญจรัตน์ พัธน์วงศ์
7. นางณัฐอร เชื้อมชิต	8. นางปัญญดา นิลปิ่น
7. นางสาวณีย์ บุญศรี	9. นางยุพา แซ่อึ้ง
10. นางสาวสมจิตร สีงาม	11. นางสาวภารดี จันทะมูล
12. ศิริพรรณ ปรีชาวุฒิ	13. นางวรรณภา ยามวัน
13. นางแหวตา พลอยประดับ	14. นางเตือนใจ ใจเย็น

เหตุผลและที่มา

ในการปฏิบัติงานให้บริการของงานคัดกรอง ฉกฉุน และตรวจโรคเด็ก แผนกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพนครสวรรค์ พบว่ามีขั้นตอนการให้บริการหลายขั้นตอน และการทำงานที่ซ้ำซ้อน ส่วนหนึ่งอาจมาจากทรัพยากรที่ไม่สอดคล้องกับปริมาณความต้องการของผู้รับบริการ หรือขาดการประสานงานที่ดี ทำให้ใช้เวลาในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น จากการเก็บข้อมูลของหน่วยงานพบว่าระยะเวลาการรับบริการรวมของผู้ป่วยปี พ.ศ. 2554 ใช้เวลาเฉลี่ยคนละมากกว่า 60 นาที คิดเป็นร้อยละ 54.6 และยังพบปัญหาข้อร้องเรียนจากความไม่พึงพอใจของผู้รับบริการในเรื่องเรื่องความล่าช้าในการให้บริการมาโดยตลอดหน่วยงานจึงนำแนวคิดการพัฒนาคุณภาพระบบบริการโดยการลดความสูญเสียดังเกิดขึ้นในกระบวนการ เรียกว่า การจัดการแบบ ลีน (LEAN) มาปรับปรุงพัฒนาโดยมุ่งเน้นในการระบุคุณค่าจากมุมมองของผู้รับบริการที่คาดหวัง คือความรวดเร็วในการใช้บริการ รอไม่นาน ขั้นตอนไม่ยุ่งยากซับซ้อน กำจัดต้นเหตุของปัญหาที่ทำให้เกิดความผิดพลาดในกระบวนการให้บริการและพิจารณาปรับปรุงประสิทธิภาพในการบริการ โดยใช้ทรัพยากรของหน่วยงานที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

วัตถุประสงค์

1. ลดระยะเวลาการรอคอยของผู้มารับบริการ
2. ปรับปรุงประสิทธิภาพในการให้บริการ
1. ผู้รับบริการมีความพึงพอใจเพิ่มขึ้น

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ได้แนวทางในการแก้ไขปัญหาและพัฒนากระบวนการให้บริการงาน คัดกรอง ชุกฉิน และตรวจโรคเด็ก ให้มีประสิทธิภาพในการให้บริการโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

รายงานการจัดการความรู้

1. **ชื่อเรื่อง** LEAN Management กระบวนการให้บริการงานคัดกรอง ลูกเงิน และตรวจโรคเด็ก
2. **หัวหน้าโครงการ** นส.เตือนใจ แก้วสารพัตติก
3. **สมาชิกกลุ่ม** งานคัดกรอง ลูกเงิน และตรวจโรคเด็ก งานประชาสัมพันธ์ และงานเวชระเบียน
4. **การทบทวน** พบว่ามีขั้นตอนการให้บริการหลายขั้นตอน และการทำงานที่ซ้ำซ้อน ส่วนหนึ่งอาจมาจากทรัพยากรที่ไม่สอดคล้องกับปริมาณความต้องการของผู้รับบริการ หรือขาดการประสานงานที่ดีทำให้ใช้เวลาในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น จากการเก็บข้อมูลของหน่วยงานพบว่าระยะเวลาการรับบริการรวมของผู้ป่วยปี พศ. 2554 ใช้เวลาเฉลี่ยคนละมากกว่า 60 นาที คิดเป็นร้อยละ 54.6 และยังพบปัญหาข้อร้องเรียนจากความไม่พึงพอใจของผู้รับบริการในเรื่องเรื่องความล่าช้าในการให้บริการมาโดยตลอดหน่วยงานจึงนำแนวคิดการพัฒนาคุณภาพระบบบริการ โดยการลดความสูญเสียดังเกิดขึ้นในกระบวนการ เรียกว่า การจัดการแบบ ลีน (LEAN) มาปรับปรุงพัฒนาโดยมุ่งเน้นในการระบุคุณค่าจากมุมมองของผู้รับบริการที่คาดหวัง คือความรวดเร็วในการให้บริการรอไม่นาน ขั้นตอนไม่ยุ่งยากซับซ้อน กำจัดต้นเหตุของปัญหาที่ทำให้เกิดความผิดพลาดในกระบวนการให้บริการพิจารณาปรับปรุงประสิทธิภาพในการบริการ โดยใช้ทรัพยากรของหน่วยงานที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
5. **วัตถุประสงค์** เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการให้บริการ โดยลดระยะเวลาการรอคอยของผู้รับบริการและผู้รับบริการมีความพึงพอใจเพิ่มขึ้น
6. กระบวนการจัดการความรู้
 - 6.1. ประชุมทบทวนกระบวนการให้บริการของจุดคัดกรองที่มีการทำงานที่ซ้ำซ้อน ล่าช้า ทรัพยากรที่ไม่สอดคล้องกับปริมาณความต้องการของผู้รับบริการ หรือขาดการประสานงานที่ดี ทำให้ผู้รับบริการไม่พึงพอใจ เกิดข้อร้องเรียน

ทบทวนกระบวนการให้บริการคัดกรองผู้รับบริการแผนกผู้ป่วยนอก. พส่งเสริมสุขภาพนครสวรรค์

ขั้นตอนที่ 1 คัดกรองความเร่งด่วน แยกโรค แยกคลินิก พบปัญหาดังนี้

 1. รอทำตามคิวบริการ ต้องทำการคัดกรองแยกโรคผู้รับบริการและญาติทุกคน โดยเรียกทำตามคิวบริการถ้าพบผู้รับบริการ/ญาติที่มีความเสี่ยงต้องใช้เวลาซักประวัติ ประเมินเบื้องต้น/ให้คำแนะนำการป้องกันฯลฯทำให้ผู้รับบริการรายอื่นๆต้องรอนานเสียเวลา
 2. ล่าช้าถ้าขาดบุคลากร/ มีผู้รับบริการจำนวนมาก
 3. ผิดพลาด จากขาดความละเอียดรอบคอบ
 4. ผู้ป่วยและญาติที่มีภาวะเสี่ยงต่อการแพร่กระจายเชื้อในโรงพยาบาลชนิด Droplet และ Contact จะแยกให้นั่งรอบริเวณจุดคัดกรองแยกโรค Airborn ส่งไปรอห้องแยกโรค รอจนท.จากคลินิกต่างๆเรียกพบแพทย์ตรวจ/รอแพทย์ไปตรวจที่ห้องแยกโรค พบปัญหาเพิ่มเติมดังนี้
 - 4.1 ผู้รับบริการ ถูกจำกัดบริเวณ ไม่มีจนท.ดูแลและ ติดต่อสื่อสารระหว่างรอ
 - 4.2 ผู้รับบริการ ไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำ เช่น ไม่นั่งอยู่ตาม Zone ที่จัดไว้ เพราะกังวลว่าจะไม่ได้ตรวจตามคิวบริการ/ ไม่ใส่อุปกรณ์ป้องกัน

4.3 มีผู้รับบริการและญาติที่ไม่ป่วยมานั่งร่วมกับผู้ป่วยที่ถูกคัดกรองแยกโรค

4.4 สถานที่นั่งรอ Droplet และ Contact ไม่เป็นสัดส่วน อากาศร้อน ลม โกรก ฝนสาด ฯลฯ

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจประเมินเบื้องต้นและบันทึกอาการ สัญญาณชีพเบื้องต้น พบปัญหาดังนี้

1. ล่าช้าถ้าขาดบุคลากร/ มีผู้รับบริการจำนวนมาก
2. ล่าช้าเพราะมีผู้ป่วยฉุกเฉิน/ เสี่ยงต่อการแพร่กระจายเชื้อหลายคน
3. ล่าช้าจากการซักประวัติ ตรวจสัญญาณชีพและการบันทึกอาการใช้เวลานาน
4. เครื่องมือใช้ประเมินสัญญาณชีพชำรุด ไม่ทันสมัย

ขั้นตอนที่ 3 คัดกรองสิทธิ์ ทำบัตรผู้ป่วย พบปัญหาดังนี้

1. ล่าช้าเพราะไม่มีญาติ /ผู้นำส่งไม่ใช่ญาติ/ ผู้เลี้ยงดูอายุมาก ฯลฯ /เขียนหนังสือไม่เป็น
2. ไม่มีบัตร/เอกสาร/ลิ้มบัตร/รายใหม่ไม่มีจนท.แนะนำทำบัตร
3. ไม่มีแนวทางการสื่อสารประสานกับห้องบัตร

ขั้นตอนที่ 4 ประสานส่งต่อข้อมูลกับคลินิกบริการ พบปัญหาดังนี้

1. ลืม/รีบ
2. โทรศัพท์หน่วยงานนั้นๆไม่ว่าง/เสีย
3. จนท.ประจำห้องรับโทรศัพท์ล่าช้า

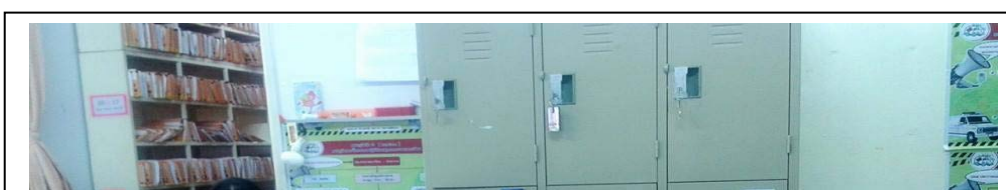
ขั้นตอนที่ 5 การส่งต่อผู้ป่วยไปยังคลินิกบริการ พบปัญหาดังนี้

1. ไม่มีพยาบาลดูแลขณะส่งต่อ
2. การเลือกรถนอน/นั่งไม่เหมาะสมในการเคลื่อนย้าย
3. พนักงานเวรเปลไม่อยู่

ภาพการประชุมทบทวนและคัดเลือกกระบวนการให้บริการของจุดคัดกรองที่มีการทำงานซ้ำซ้อน มาพัฒนาเป็นอันดับแรก

6.2 หาสมาชิกบุคลากรหน่วยงานอื่นที่สนใจทำ KM ร่วมกัน เช่นจนท.ห้องบัตร จนท.งานประชาสัมพันธ์

6.3 นัดประชุมสมาชิกในทีม KM เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และร่วมวางแผนการดำเนินงาน

6.4

วางแผนจุดคัดกรองกับเวช

สรุปผลการทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของทีมในการ LEAN

ในขั้นตอนบริการของกระบวนการคัดกรองเพื่อให้การปฏิบัติงานการเดินไหลดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 คัดกรองความเร่งด่วน แยกโรค แยกคลินิก

- 1.1 ทำการคัดกรองแยกโรคโดยใช้ป้ายสื่อสารและเสียงคัดแยกผู้รับบริการที่มีภาวะเสี่ยงให้นั่งรอที่ Zone และจะมีจนท.ลงไปให้บริการตาม Zone ตามลำดับคิวบริการ

- 1.2 ผู้ป่วยฉุกเฉินแยกให้บริการดูแลก่อน ใช้ป้ายสีแดงแสดงความฉุกเฉินที่บัตรและติดที่คอเสื้อผู้ป่วย (สีแดง หมายถึงฉุกเฉิน, สีเหลืองหมายถึงกึ่งฉุกเฉิน)
 - 1.3 จัดอัตรากำลังหมุนเวียนภายในหน่วยงานคัดกรอง ฉุกเฉิน และตรวจโรคเด็กมาช่วยเมื่อจุดคัดกรองขาดบุคลากร ในช่วงโมงเร่งด่วนเช่นเวลา 7.30 น.-8.30 น เพื่อแก้ปัญหา ขาดบุคลากร/ มีผู้รับบริการจำนวนมาก
 - 1.4 ป้องกันการเกิดความผิดพลาดในการคัดกรอง จนท.ควรปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบ ถ้าไม่แน่ใจอาจประสานผู้มีประสบการณ์ก่อน
 - 1.5 ผู้ป่วยและญาติที่มีภาวะเสี่ยงต่อการแพร่กระจายเชื้อในโรงพยาบาล ไม่มีอาการเร่งด่วนหรือที่จุดบริการแยกโรคโดยแจ้งให้ผู้รับบริการและญาติทราบว่าจนท.จะบริการพิเศษติดตามดูแลอำนวยความสะดวกในเรื่องการเดินบัตร ติดตามคิวบริการ และสอนการใช้อุปกรณ์ป้องกันการให้คำแนะนำเบื้องต้น และคอยสอบถามอาการขณะรอแพทย์ตรวจ ใช้ป้ายสัญลักษณ์มาตรฐาน IC ติดที่บัตรและตัวผู้รับบริการ(DP = Droplet Precaution , CP = Contact Precaution , AP = Airborn Precaution) และสำหรับผู้ป่วยที่ส่งไปห้องแยกโรคประสานคลินิกบริการเป็นผู้ติดตามดูแล
 - 1.6 สถานที่นั่งรอ Droplet และ Contact ไม่เป็นสัดส่วน อากาศร้อน ลมโกรก ฝนสาด ฯลฯ สถานที่นั่งรอตาม Zone คัดแยกสามารถปรับเคลื่อนย้ายได้ จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกที่สามารถทำได้ให้กับผู้รับบริการ เช่นพัดลม ทีวี ฯลฯ เป็นต้น
- ขั้นตอนที่ 2** ตรวจประเมินเบื้องต้นและบันทึกอาการ สัญญาณชีพเบื้องต้น พบปัญหาดังนี้
- 2.1 จัดอัตรากำลังหมุนเวียนมาช่วยจุดคัดกรองในช่วงโมงเร่งด่วนหรือกรณีมีผู้ป่วยฉุกเฉิน/ เสี่ยงต่อการแพร่กระจายเชื้อหลายคน
 - 2.2 ปรับปรุงระบบบันทึกทางการแพทย์ให้ไม่ยุ่งยากซับซ้อนส่งต่อข้อมูลไปยังคลินิกบริการอื่นได้
 - 2.3 ดูแลอุปกรณ์เครื่องมือให้ใช้การได้คล่องและทันสมัยเพื่อช่วยการประเมินที่รวดเร็ว
- ขั้นตอนที่ 3** คัดกรองสิทธิ์ทำบัตรผู้ป่วย พบปัญหาดังนี้
- ห้องบัตรรับไปตรวจสอบสิทธิ์ ดำเนินการเพราะเป็นการทำงานซ้ำซ้อน
- ขั้นตอนที่ 4** ประสานส่งต่อข้อมูลกับคลินิกบริการ พบปัญหาดังนี้
- 4.1 การโทรประสานอาจทำให้เสียเวลากรณีเร่งด่วนพยาบาลคัดกรองแก้ไขโดยดูแลผู้ป่วยขณะส่งต่อและส่งต่อข้อมูลกับจนท.คลินิกบริการโดยตรง
- ขั้นตอนที่ 5** การส่งต่อผู้ป่วยไปยังคลินิกบริการ พบปัญหาดังนี้
- 5.1 จัดให้มีพยาบาลดูแลขณะส่งต่อไปยังคลินิกบริการ
 - 5.2 การเลือกรถนอน/นั่งควรให้พยาบาลเป็นผู้ตัดสินใจ
 - 5.3 จัดเวรสำรอง/ทดครึ่งสัญญาณเรียกให้มาทันที
-

ภาพ การปฏิบัติงานของจุดคัดกรองก่อนทำ KM

ผู้รับบริการที่ได้รับการคัดกรองตามลำดับปะปนกันทั้งเสี่ยงและไม่เสี่ยงต่อการแพร่กระจายเชื้อ

ภาพการปฏิบัติหลัง ทำ KM โดยใช้การจัดการแบบ LEAN

พยาบาลคัดกรองผู้รับบริการที่ได้รับการคัดกรองแยกโรคแล้วติดตามดูแล ให้คำแนะนำขณะรอนั่งรอแพทย์ตรวจตาม Zone คัดแยก

ภาพจนท. เวชระเบียนออกมาช่วยในกระบวนการคัดกรองสิทธิ์ทำบัตรผู้ป่วย

ลดการทำงานซ้ำซ้อนห้องบัตรรับเรื่องคัดกรองสิทธิ์ ทำบัตรผู้ป่วยรายใหม่ /บัตรหาย /ลืมบัตร ฯลฯ

หลังนำแนวทางปฏิบัติมาใช้ร่วมประชุม AAR เพื่อปรับปรุงแก้ไขขั้นตอนการดำเนินงานต่อไป

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบเวลาให้บริการก่อน-หลังLEAN Management กระบวนการคัดกรอง N = 30

ขั้นตอนที่	ขั้นตอนกิจกรรมในกระบวนการคัดกรอง	ระยะเวลาเฉลี่ย ก่อน LEAN(นาที)/คน	ระยะเวลาเฉลี่ย หลังLEAN(นาที) /คน
1	คัดกรองความเร่งด่วน แยกโรค แยกคลินิก	3	1
2	ตรวจประเมินเบื้องต้นและบันทึกอาการ	3	3
3	คัดกรองสิทธิ์ทำบัตรผู้ป่วย	3	0
4	ประสานส่งต่อข้อมูลกับคลินิกบริการ	1	0
5	การส่งต่อผู้ป่วยไปยังคลินิกบริการ	1	1
	รวมเวลาบริการ	11	5

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้รับบริการบริการ ก่อน-หลัง LEAN Management ณ จุดคัดกรอง N = 30

ขั้นตอนที่	เนื้อหา	ก่อน LEAN(%)	หลังLEAN(%)
1	ความพึงพอใจของผู้รับบริการจุดคัดกรอง	74.66	96.66
2	ความพึงพอใจของผู้รับบริการห้องบัตร	85.87	89.34

ปัญหา-อุปสรรคในการทำ KM

1. ผู้รับบริการที่เคยมาสับสนในการเปลี่ยนแปลงระบบบริการของจุดคัดกรองเนื่องจากไม่ได้แจ้งให้ผู้รับบริการทราบ
2. การจัดคิวบริการในผู้ป่วยที่ถูกแยกโรคและคิวปกติยังมีปัญหา
3. จนท.ห้องบัตรยังไม่มีระบบจัดคนทดแทนกรณีคนขาด

การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

1. ลงใน Facebook KM – ศอ 8
2. เผยแพร่ผลการนำ LEAN Management มาใช้พัฒนากระบวนการทำงานภายในระหว่างหน่วยงานภายในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ นครสวรรค์

การพัฒนาต่อยอด

1. นำ LEAN Management ไปพัฒนากระบวนการให้บริการอื่นๆที่สามารถลดระยะเวลาการรอคอยของผู้รับบริการภายในหน่วยงานให้ครบทุกกระบวนการบริการ
2. ทำต้นแบบ Flow บริการที่เริ่มต้นจากการคัดกรองจนกระทั่งสิ้นสุดการให้บริการโดยใช้ LEAN Management ไปประสานใช้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

